

ELŐFIZETÉS

NYELVEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomtatási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, május 23.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesércikk: *Fixess magyar!*

A delegációk.

A kereskedelmi szakiskolai tanárok Aradon.

Menyasszony a piacéban.

Elfogott „őrült.”

Kivégzés Bécsben.

Morizák a vasúti kupéból.

Régi dal, régi dicsőségről . . .

Fesztay Árpád hazatért.

A nagyhalmágyi nábobot árverezik.

A pünkösdi zászló.

Tizenegy vádlott, huszonnégy tanu.

Tárca: Időn tul. Irta: Tömörkény István.

Regény-Csarnok: Dawison bankja. Irta: Trewmann József. Fordította: Hevessl Jenő.

Fixess magyar!

Arad, május 22.

A delegációk külügyi albizottsága előtt ma tartotta meg exposéját Gulochovszky külügyminiszter. A nemes gróf, miután elreferálta fennálló viszonyunkat Kinával, Mexikóval és Macedóniával, amugy futólag kitért egy kissé a vámszövetségek kérdésére is, úgy vélekedvén, hogy *e kérdéseket nem szabad a kereskedelmi és gazdasági érdekeknek alávetni, hanem magas politikai szempontból itélendő meg első sorban.*

Magas politikai szempontok! Ugyan ki nem találja ki egy pillanat alatt, hová céloz áldozatkész külügyminiszterünk, mikor a vámszerződés kérdésénél alárendeli a gazdasági érdekeket a magas politikának? Ki nem érti meg egy szuszra is, hogy itt megint az olasz bo-

rokról és ezzel kapcsolatosan a hármasszövetségről van szó.

Az olasz borok olcsó tételű behozatali vámja a magyar bortermelés valóságos csapásává nőtte ki magát. Az óriási áldozatok, melyeket a filloxera sújtott magyar bortermelés újéletre keltése érdekében a magyar állam és a bortermelő nagyközönség hozott: az olasz borok beözönlése folytán teljességgel kárba veszttek.

A rekonstruált, nagy befektetések árán újra termőképessé tett magyar szőlők nem bírták kiállani a versenyt az olasz kotyvalékkal, melyet a hamis borok ellenőrzését végező magyar hatósági közegek Fiumén át ugyan nem engedtek behozni hozzánk, de bejöhetett annál könnyelműbben az osztrákok jóvoltából, kik az ilyen apró szívességet dehogy tagadták meg a derék hármasszövetséges olaszoknak, főleg ha arról volt szó, hogy a nyájas előzékenységnek Magyarország igya meg a levét.

Kiszámíthatatlan az a pusztítás, melyet e gyalázatos manipuláció okozott nemcsak a magyar borok árának agyoncsapása, hanem azáltal is, hogy lelketlen borkotyvasztók révén élvezhetetlenné tette az olasz bor a belfogyasztás alá kerülő magyar borokat is, s ezáltal jelentékenyen csökkentette a magyar borpiac szükségleteit is.

Volt idő, mikor nagy jártányi földön nem lehetett Magyarországon bort kapni, mely többé-kevésbé keverve ne lett volna hamisított olasz borral. Hasztalan igazolták számadatok, hogy olyan áron, melyen

az olasz borok a magyar bortermelés centrumaiban, például Aradon is, piacra kerültek, olyan indokolatlanul alacsony áron Fiumében, vagy Triesztben csak értéktelen lőre jöhetett keresztül a határon. Bele kellett nyugodni abba, hogy az olasz borok végzetes beözönlése csak akkor fog megszűnni, ha a vámszerződés lejár, mely idő, hála istennek, nincs már messze.

Kereskedelmi és iparkamaráink, gazdasági egyleteink és termelőink siettek is feliratok keretében jó előre figyelmeztetni a kormányt, hogy az olasz vámszerződés lejártával a borvámot a jelenlegi tarifa mellett a világért meg ne ujtassa.

Ekkor kezdtek az olasz bécsi lapokban felmerülni a hírek, hogy az olasz állam kilép a hármasszövetségből, mert Olaszországra semmi értékkel sincs egy oly szövetség, mely a hadsereg készenlétben tartására fordított áldozatokat gazdasági uton pótolni, vagy behozni nem igyekszik.

E célozgatások természetesen az olasz borbehozatalra vonatkoztak, mely Olaszországnak példátlan előnyöket nyújt, s mely előnyöket az olaszok továbbra is biztosítani szeretnék maguknak.

Magyarán szólva, úgy áll a dolog, hogy a mi jó osztrák testvéreink és még kedvesebb olasz szomszédaink nem akarnak sem többet, sem kevesebbet, csak annyit, hogy Olaszországnak a hármasszövetségbe való részvételét mi fizessük meg, még pedig úgy, hogy engedjük az olasz borkotyvalékkal agyonütni a haj-

TÁRCA.

Időn tul.

Irta: Tömörkény István.

Matiász Sós, mint a féle fiatal katona, a szombat délutáni dolog alkalmával különféle gondolatokkal foglalkozott. Szombat délután nincs más dolog, mint takarítás, a padokat és asztalokat az udvaron megmossák, ellenben a szoba surolatik a száraz-surolás módszere szerint. Szárazon esnek neki kefékkel az emberek. Előbb azonban a szobában lepedőkkel minden holmit betakarják. Ez azért alkalmas, mert ahogy a kefék szárazon kezdik surolni a padlót, oly istentelen libegő por támad, hogy nem látják benne egymást.

A surolás ezen módja tart egy óra hosszat, tart másfél óra hosszat, ezen idő alatt a kefék társaság benne él és lélezkedik, mindenük elfehéredvén a por nyomán. Ezt úgy hívják, hogy tisztasági és egészségügyi intézkedés. Aki fölalta, azt is bele kellene állítani minden szombatban, leginkább talán a fejével lefelé. E porban tehát Matiász Sós, míg kefélt a padlót, gondolkodott. Tehette, mert fiatal katona lévén, új volt még a keféje, nem kopott el, míg korosabb kefékkel már járhat együtt az elgondolkodás, mert közel esvén a kéz a padlóhoz, a padló szálkákkal ékesíti föl a kezét. Ily

előnyök esnek néha az új katona javára az ő katonával szemben.

Tüsszögött Matiász is a por miatt, de közben egész határozottan eljutott gondolataiban odáig, ahova akart. Ez nem volt más, mert más mi is lehetett volna, mint hogy a fiatal katona a holnap vasárnapon raportra megy és időn tul való kimaradásra engedélyt kér, ha ég-föld összeszakad is. Ez nagy sor. Ilyesmit még Matiász Sós nem kért, zsenge koránál fogva nem is kérhetett. De most úgy határozott, hogy megteszi. Petig esti kilenc órán tul a városban a nem odaválónak mikeresni valója sincsen.

Mégis, — az embereket olykor vonzzák az ismeretlen gyönyörök s úgy lehet, — kilenc óra után egész más világ van az utcákon.

Ezt nem lehet tudni. Matiász azonban akarta, hogy tudja. Esténi kelve, mikor szobában már minden rendben volt és a mosott asztal tetejét szalmazsákkal annak rendje szerint kipoliturózták volna s a káplár megelégedéssel tekintett a rendbeszedett tisztaság- és egészség-ügyre, ugyanezen káplár elébe állott tisztelettel, mondván: káplár ur kéröm alásan irasson be engöm holnap raportra. Mig Matiász e kérelmet tette, haptákok állott; a káplár nem állt haptákok, nem állhatott, mert lelopta valaki az ingaóra sétálóját s annak a helyébe kellett csinálni mását egy fénymázás

doboz bádogtetejéből. Igaza van annak, aki azt mondta, hogy nem vesz el a természetben semmi, bár hiszen, ha más oldalról keressük, az ingaóra sétálója is a természetben volt, mégis elveszett.

Szigoru sors és szorgos gond a káplári sors, mert sokféle kell ügyelettel lennie. Azért jobb a fráteri vitélet, mert bár ezen rangról tartatik, hogy kevésbbé okosnak vélik, de semmire sem tartozik ügyelettel és él mint az angyal. Így állván a dolgok, kérdezte a káplár a Matiászt:

— Mit akarsz a raporton?

Felelte a fiatal katona (mindössze öt hónapos) félő tisztelettel:

— Szeretnék kimaradni időn tul.

A szobában lakók közül többen csodálattal tekintettek Matiász Sósra, sőt némely aggagb harcosok, a hős atyák és vén szedőből szalajtott ifju vadállat ezen viselkedése fölött, de nem lehetett, — mert a káplár újra szólt:

— Színházba?

— Nem.

— Bálba?

— Nem.

Hát — kérdé ismét szeliden a káplár — a fatornyos hazádba üssön a ménkü kilenc oldalról október tizedikén: — hát miért?

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

A tengerészeti bizottság, *Dániel Ernő, Széll Kálmán, Bolgár Ferenc, Spaun* báró tengernagy felszólalása után megszavazta a költségvetést.

Délután négy órakor a *külügyi* bizottság kezdte meg a tárgyalását.

Tisza Kálmán elnök megnyitotta az ülést üdvözlővén a külügyminisztert.

Falk Miksa elfogadni ajánlja a budgetet, s felkéri a külügyminisztert expezejának megtartására.

Goluchovszky külügyminiszter hosszabb exposé terjeszt elő. Az első részben kizárólag a kínai eseményekkel foglalkozik. A monarchia — ugymond — minden olyasmit kerül, a mi felelősségteljes, súlyos kalandokba vitte volna. Másrészt nem került el semmit, a mit teljesíteni kellett, hogy a kínaiaknak a népjoggal szemben elkövetett bűntényei is megtorlást nyerjenek. Ama gondolat, mondja *Goluchovszky*, hogy mi eme konstellációt egy formálisan koloniális politikává egészítsük ki, a priori ki volt zárva. Aztán áttért az európai kérdésre. A balkán ügyekkel foglalkozva kijelenti, bár a 1897-ben létrejött orosz egyezmény poncát nyujt ugyan, struc politikát még sem szabad folytatnunk. Vigyáznunk kell, mert a macedon kérdés sok veszélyt foglal magában. Ott furcsa jelenségek vannak. Meglepetéseket nem szabad eltűnünk. Vannak jelenségek, melyek arra vallanak, hogy ott olyan territoriális változásokat akarnak létesíteni, a melyenket mi el nem tűrhetünk és a melyenkre vagyunk elkészülve.

Áttérve Szerbiára, *Goluchovszky* kijelenti, hogy ott az új alkotmánytól nagy eredményt várnak. A szerb kormány igyekszik velünk a lehető legjobb viszonyt fentartani. Ezután az általános politikai helyzetéről nyilatkozva, a vámszövetségek kérdéséről szolt, melyeket nem szabad pusztán kereskedelmi és gazdasági szempontoknál alávetni, hanem politikailag igen magas szempontokból itelendők meg. Végül megemlítette, hogy a monarchia Mexikóval ismét megindítja a diplomáciai összeköttetést.

TÁVIRATOK.

A transzváli háború.

London, máj. 22. A Reuter-ügynökség jelenti *Middleburgból*: *Scobell* ezredes a május 19-iki éjjeli támadásánál *Malan* bur parancsnok elvesztette összes tartaléklovait, a melyek közül 38 az angolok zsák-

mánya lett. Sok bur harcos kénytelen volt nyereg nélkül lóra ülni, mert a nyergeket menekülés közben elhagyták. Az angolok tegnap folytatták az ellenség üldözését és egy bur csapatra bukkantak, a mely erős hadállásban volt, a honnan azonban néhány ágyulövessel kiverték. Ugyanakkor egy yeomanry-örjárat hátulról támadta meg a burokat. Az utolsó két nap harcaiból kitűnik, hogy *Malan* serege teljesen dezorganizálva van. Nyolcvan ember közül, a kik *Lategan* parancsnoksága alatt állanak, csak három van, a kik nem fokföldi lázadók.

A kínai bonyodalom.

Berlin, máj. 22. A *Localanzeiger* jelenti *Pekingből*: E hó 13-án egy boxercsapat, a mely *Liu* kínai tábornok üldözése elől menekült, a 3 német ezrednek két századára bukkant. A kínaiak közül száznál többet megöltek.

A kereskedelmi szakiskolai tanárok Aradon.

(Közgyűlés és ünnepségek.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjójától. —

Arad, május 22.

A pünkösdi ünnepek alatt a kereskedelmi szakoktatás férfiai érkeznek városunkba, hogy VII-ik rendes évi közgyűlésüket megtartsák. Az érkező vendégek fogadtatása ügyében az aradi kartársak már mindent elrendeztek, nem feledkezve meg a szórakoztató ünnepségekről sem. A közgyűlés folyamán a kereskedelmi iskolákat ért számos sérelem felett esik vitaközás. Ilyen sérelem pl. a „kereskedelmi akadémia“ cím eltörlése.

A közgyűlésnek és az ezzel kapcsolatos ünnepségeknek sorrendje a következő:

Május 25. (Szombat.) Az érkező vendégek fogadtatása piros-kék karszalagos rendezők által a pályaudvaron és a következő négy szállodában: Központi, Fehér Kereszt, Nádor és Vass. Este 8 órakor ismerkedés és közös vacsora a Fehér Kereszt téli kertjében étlap szerint.

Mindig ilyenkor szokott az ajtó kinyílni. Most is kinyílt, bejött rajta az örjárat, mi hogy a készletét a tizenharmadik századtól és a manipulálás őrmester ur, Vanyuga, akinek két ballába van. No és mert a szoba közepén *Matiász Sós* állott és *Matiász Sós* kezében az oldal bicska állott, közre is fogták azonnal, a többi népet a fegyverek hatalmával csendre intvén.

Vitték befelé *Matiász Sóst* a szolgálati embereket. Legelőli Vanyuga, oldalra szentjánoskenyérrel, — oly komolyan illegette bal lábait, mintha hurkokat hozna a Záfrikából. A patrull behaladt a kaszárnyakapun és *Matiászt* behelyezték a börtönbe. Kinek is, midőn derékszíját a vártakomendás átvénné, mondá:

— Ejnye, őcsém, a szijjad de rőndös.

Matiász nem szolt semmit, csak elaludt azonnal, mert álmos volt nagyon. Odafent pedig a szobában már ujságolta a napos káplár, hogy *Matiász Sós* hazaérkezett, odalent van, nem tudni, mit tett, de alighanem brigádba megy.

Kik még fönt voltak az ágyakban — mert vasárnap este nem alhatós a vendég — gondolkoztak a hallomás fölött. Hejnye a kölykit. Ez alighanem már biliárdon táncolt otthon is. Mit csinálhatott?

Almosan szolt bele a szóbeli káplár:

— Akármit csinált, nem rabolt, nem gyilkolt. Ami történt, — bizonyosan lány miatt történt.

Május 26. (Vasárnap) d. e. 8 órakor választmányi ülés a felső kereskedelmi iskola tanácskozó termében; d. e. 8 és fél órakor a kandidáló bizottság ülése ugyanott; d. e. 9 órakor közgyűlés a felső kereskedelmi iskola disztermében a következő tárgysorozatossal: 1. az országos Egyesület elnökeinek megnyitó beszéde; 2. kölcsönös üdvözlések; 3. tisztviselők és számvizsgálók jelentései, a jövő évi költségvetés megállapítása; 4. „Szakiskoláink reformjához“, előadó: *Ábrai Lajos*; 5. a szavazatszedő bizottság kiküldése, tisztujítás; déli 1 órakor a „Vértanu“ szobor megkoszoruzása, déli 1 és fél órakor közös ebéd a Fehér Kereszt téli kertjében; (egy teríték ára 5 korona.) d. u. a felső keresk. iskolák kir. főigazgatója által később meghatározandó időben igazgatói konferentia a felső kereskedelmi iskola disztermében. d. u. 3 és fél órakor a szabadságharci ereklyemúzeum (színház-épület) megtekintése; d. u. 4 és fél órakor a Lyceum-épületének és ebben az áll. főgymnasium, áll. főreáliskola- és áll. tanítóképző intézetnek megtekintése; d. u. 5 és fél órakor a városi polgári fiúiskola és az ugyanazon épületben levő városi elemi fiúiskola megtekintése. Este 7 és fél órakor közös vacsora a Fehér Kereszt téli kertjében étlap szerint.

Május 27. (Hétfő) d. e. 8 és fél órakor a közgyűlés folytatása a következő előadásokkal: 1. „A kereskedelmi akadémiák“, előadó: *Trautmann Henrik*. 2. „A mintairoda“, előadó: *Halvax János*. Déli 12 órakor séta a korzón, esetleg a városligetben. Déli 1 órakor ebéd a Fehér Kereszt téli kertjében étlap szerint. D. u. 3 és fél órakor a várnak és a nemzeti vértanuk vesztőhelyének megtekintése. Esetleg séta Uj-Aradra. Este 7 és fél órakor vacsora a Fehér Keresztben étlap szerint.

Május 28. (Kedd) reggel 5 óra 30 perckor indulás az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön vonatán a vadregényes fekvésű *Menyháza* aradmegyei fürdőbe. Erkezés ide 9 és fél órakor. A fürdőtelep megtekintése: Kirándulás a közeli ipartelepekhez és kilátókhoz, esetleg a fürdők igénybevétele. Déli 1 órakor közös ebéd a fürdő vendéglőjében; (egy teríték ára 2.80 korona). Indulás vissza d. u. 4 óra 30 perckor. Erkezés Aradra este 9 órakor. Menetdíj oda vissza 4.10 korona a II-od és 2.80 korona a III-ad oszt. kocsiban.

Szerdán utaznak haza a vendégek.

Menyasszony a pincében.

(Cserbenhagyott vőlegény.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjójától. —

Arad, május 22.

A mai kor romlottsága már nemcsak a nagyvárosok megmetyelvezett, hanem a falvak romlatlan, tiszta légkörét is megtölti ártalmas bacillusokkal. Már nemcsak a bankárok, tőzsérek és rideg számokkal dolgozó kereskedők körében kísért az érdekházasságok réme, hanem a jó falusi nép is kezdi felvenni azt az erkölcsrontó szokást, hogy a kötendő házasságok alapját nem a kölcsönös vonzalomban, hanem csak az érdekek megfelelő „összetársításában“ véli feltalálni.

A Kolozsvárral szomszédos *Feleken* él *Oltyán* Mitru az ő szépséges szép *Milica* leányával. Nem valami nagyon jó módban élnek, miért is az öreg *Oltyán* kiváló nagy szerencsének tartotta ugy magára, mint a leányára nézve, hogy a szomszédos *Szucsák* község egyik legvagyonosabb legénye: *Pap Juon* a szép *Milicán* felejtette a szemét.

Aki az „Aradi Közlöny“ részére egy előfizetést is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adománygyűjteményét.

Juon nagy hévvel ostromolta a parlagi rózsabimbót. Az alig tizenhét éves, szépségtől és élettől duzzadó parasztleányt azonban egészen hidegen hagyta a nagy vagyon, az ő romlatlan szive afelé vonzódott, akiben már régóta kereste leányálmának megvalósulását.

Egy szegény feleki szolgaleányt szeretett szive egész melegével, nem egyszer nyiltan kifejezést is adva ennek édes apja előtt.

Igen ám, csak hogy az öreg erről hallani sem akart. Mindenáron meggyőzni igyekezett leányát arról, hogy mennyivel jobb egy gazda ember felesége lenni, ha azt nem is szereti valami nagyon, mint egy szolgaleány oldalán örökös nehéz munkára kárthatva lenni.

A szegény falusi leány nem tudott ellentállani édes atyja ostromlásainak és husvétkor eljegyeztette magát Pap Juonnal.

De a szive azért azé a szegény legényé maradt. A legnagyobb titokban bár, de minduntalan találkoztak egymással és olyas valamin törték a fejüket, amivel ezt a házasságot meg lehetne hiúsítani.

Végre meg is találták a módját.

Vasárnapra volt kitűzve az esküvő. A menyasszonyi háznál sütöttek, főztek, takarítottak és a szép Milica izgatottan várta a vőlegény érkezését. Szuszákon azalatt befogták a Pap Juon hat legszebb ökrét, felpántlikázták azokat, kalácsot akasztottak szarvaikba, a falu „első” bandája felkerekedett a szekérre és elindult a násznép Felek felé.

Tizenegy óra volt, amikor a vőlegény népevel hazaérkezett a Milicák házához. A pálinkás kulacs megtette a szokásos körutját; a násznagy kikérte a menyasszonyt és menni kellett volna az anyakönyvvezetőhöz.

De a szép menyasszony nem volt sohol. Eltűnt, akárcsak a föld nyelte volna el.

Keresték, kutatták, de nem találták sehol. Végül a pincére került a sor. Lementek oda is megnézni, hátha odament valamiért.

És a szép Mica tényleg ott is volt. Ünneplő menyasszonyi ruhában ott ült a — *kedvese ölében* és szerelmes csókok kíséretében fogadta neki, hogy vagy az övé, vagy pedig a halálé.

A kendőket levették az ökrök szarvaíról, a kalácsokat a szekér derekába dobták, a cigányok eltűntették a nyiretytyüt, a násznép elszéledt és Pap Juon szégyenkezve, az egész falu gunyakaja közepette hagyta el az Oltyának házáat.

A szép Milica pedig boldog, mert most már azé lesz, akit olyan nagyon szeret.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Coriolanus, dráma. Beregi Oszkár vendégfelléptével.

Péntek: Delila, színmű. Beregi Oszkár vendégfelléptével.

Szombat: Fenegyerek, bohózat.

A baba.

— Május 22. —

A színházi pénztárnak ma az volt *A baba*, a mi a szántó-vető embernek. Pongrácius vagy Orbán.

Pedig hát régente egészen más volt. *Felhő* Rózsi páratlan kedvessége, remek játéka, szép éneke, miként a verőfényes nap, valahányszor jelenése volt, melengetőleg hatott környezetére is a kicsiny közönségre, de mihielyt kiment, a fagy dermesztő hatása újból észlelhető volt.

A többi szereplők oly gyengék voltak, hogy fájó szívvel emlékezhetünk „A baba” régi előadásaira. Lancelot (*Mányai Aranka*) leginkább

érezte a mult és jelen közti különbséget. Nem is mondjuk, hogy milyen volt a mai Lancelot, csak ennyit, hogy elődjei mily kiválóak voltak.

Fenyéri betegsége után sem szabadult meg a kórház keserű hangulatától — epés volt. hol humorosnak, unalmas és untató, hol mulatságosnak kellett volna lennie. Rögtönzése pedig izléstolene és inkább az osztrák Reichsrathba, mint a szinpadra valók.

Rubos szintelen alakításával szintén fájó sebet szakított fel és önkénytelenül ajkunkra adta a kérdést, hogy miért is kellett a szegény Matyinnak elpusztulni?

Telnainé, *Szadai* jók voltak. **Carolus.**

* **Coriolanus** előadására *Bács Károly* rendező nagy odaadással készítette elő a személyzetet, melyet jelentékeny statisztériával egészített ki. A kisebb szerepeket, így a lázadókat elsőrendű tagok játsszák, hogy az öszjáték annál elevebb és kifejezőbb legyen. A címszerepet *Beregi* még a tél folyamán készült eljátszani, csak hogy a Nemzeti színházban való nagy elfoglaltsága akkor lemarasztalta ezt a mi előadásunkat. A Menenius Agrippa kiváló szerepében *Fenyérinek* lesz ismét jó alkalma a szinpadi szép beszéd példáját adnia. *Volumnia Kalocsa Róza*, *Vergilia Menszáros Margit* a volt vezér *Arkosi Vilmos*, de játszanak a dráma társulat többi tagja is kisebb-nagyobb az egészben azonban jelentékeny szerepeket. Az évtizednél hosszabb idején szinre nem került schakespearei tragédia föllevenítése annál érdekesebb, mert mint a mai budapesti lapokból látható a Nemzeti színház jövő évi munkatervében is igen jelentékeny repriseként szerepel.

* **Beregi Oszkár** bucsuja. Pénteken Feuille Oktáv három felvonásos drámája *Delila* került szinre, melyben Beregi Rosweint a zeneköltőt játssza. Ez lesz a bucsuja színház vendégművészenek, ki e hét műsorába lüktető életet hozott. Érdekes darabban érdekes szerep, melyet előtte *Somló Sándor* és *Tompa Kálmán* sokszor játszottak az aradi színházban.

* **Nyaray Antal**, a nagyváradi Szigligeti színház kitűnő komikusa, a jövő héten *Aradon* fog vendégszerepelni. A jőneví színész három kiváló szerepében lép az aradi közönség elé és pedig *Gringoire*-ban, a *Sabin* nők elrablásában s a *Kis alamusziban*.

* **Egy primadonna házassága.** Az utóbbi időben a hymen-hírek között igen gyakran találkozunk bájos primadonnákról, ünnepeit divákról szóló házassági hírekkel. Ha ez a primadonnákra bizonyára igen kedves áramlat sokáig tart, félő, hogy a színházak primadonnák nélkül maradnak. Most legutóbb a debreceni színtársulat primadonnájának, *Bódi Ellának* a házasságáról kapunk hírt, akit június 2-án vezet oltárhoz *Balkányi Emil* dr. debreceni körületi orvos.

* **A zenélő Magyarország** zongora- és zene-műfolyóirat május 15-iki 10-ik füzeté igen érdekes tartalommal jelent meg. A mindenütt kedvelt zene-műfolyóirat e száma tartalmazza a darabot: I. „Künn a sörház kaszárnyában” népdalt. II. Yvon-Greizinger Iván „Sir is, nevet is” polka mazurkáját. III. Rákóczy-indulót négy kézre. Minden száma hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország”-nak. Évenként 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal hangjegy-tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű újdonságokból összeállítva, 242 oldal tartalomért 12 korona, félévre 12 füzet, 120 oldal tartalomért 6 korona és negyedévenként 6 füzet 3 korona az ára. Előfizethetni az 1901. VIII. évfolyamra a „Zenélő Magyarország” (Klöckner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VI. Csengeri-utca 62. sz. a., honnan megismerésre mutatványfüzetet 60 fillér beküldése ellenében küldenek.

Elfogott „őrült.”

(A szökevény kihallgatása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 22.

Petrovics Józsefnek, a Lipótmezőről megszökött őrültnek az ügyében *Tóth János* budapesti rendőrfogalmazó nagy körültekintéssel vezeti a vizsgálatot. Még tegnap kivitette az őrült gonosztevőt a tolonházba, ahol egész délután vallatta. A megrögzött gonosztevő kezdetben minden választ megtagadott. A kérdésekre ke-
reken kijelentette:

— Semmi köze hozzá!

Később azonban megpuhult és *Tóth János* vallatására elmondotta szökését. Eszerint május 16-án ugrott meg a tébolydából. A raktárban kiválasztotta magának a legjobb ruhát, s amikor így biztonságban érezte magát, keresztül mászott a kerítésen, s mint akkor megirtuk, leütötte az őrt, hogy az lármát ne csaphasson. Még akkor, hajnalban kiment apjának *Petrovics Petrezselyem Mihálynak* a mátyás-hegyi kunyhójába, ahol magához vette apja revolverét, egész táskát töltényt és mindenféle ennivalót. Tudta jól, hogy a rendőrség első sorban is az apja kunyhójában fogja keresni, s azért onnan azonnal elment.

Igen érdekes, hogy a gonosztevő a szökés után kiment a Lajos-utcába, ott megvárta az első villamost és azon ment egy darabig. Most már csak az a kérdés, *Petrovics* hogyan jutott pénzhez a tébolydában?

A szökés napjától kezdve *Petrovics* a szabadban bujdosott. Az első éjszakát a *Goldberger-féle* kékfestőgyár egyik üres kamrájában töltötte. Másnap pedig a réteken át fölfelé folytatta utját s egy napi gyaloglás után elért *Vácsra*. Valószínű, hogy *Petrovics* utközben is lopkodott mindenféle apróságot, mert elfogatásakor több holmit találtak nála.

Petrovics Vác környékén töltött pár napot, de félt, hogy ott is elfogják s ezért csolnakot lopott, a melyen azután a Dunára szállt.

A víz hátán teljes biztonságban érezte magát s mert ennivalója volt elég, két napot töltött csolnakban. Éjszakáit a parton, valami bozótban, vagy sűrűségben töltötte. Így került tegnap csolnakon Ujpestre, ahol felismerték és elfogták.

*Petrovics*ot a halászkok és hajógyári munkások segítségével *Déman István* 323. számu és *Tóth V. Pál* 649. számu rendőr fogta el. A lövöldöző őrült üldözői közül megsebesítette *Budik József* halászt, aki a práter-utca 40. szám alatt lakik és *Szalay János* Kőlcsey-utca 1. szám alatt lakó lakatos segédet. Ez utóbbinak jobb alsó karját furta át *Petrovics* golyója és sebe mintegy 20 napig gyógyuló.

A rendőrség *Petrovics*ot nem küldi vissza a tébolydába, hanem *gyilkossági kísérlettel* vádolva átadja a vizsgálóbírónak. Együttal előterjesztést tesz, hogy *Petrovics*ot újabb orvosi megfigyelés alá vegyék, mert tetteiből ítélve inkább *szimuláns*, mint őrült.

SPORT.

+ **Nyári vívótanfolyam Aradon.** *Maione Vince*, kitűnő aradi vívómester, június elsején vívótanfolyamot nyit az Eötvös-utcai *Andrényi-féle* házban levő vívótermében. *Maione Vince* tudvalevőleg a Magyarországon tartózkodó olasz vívómesterek egyik legképzettebbje. Ritka városban nyílik alkalma a közönségnek ilyen teljes szaktudással és ügyes methodussal rendelkező mestertől tanulnia az olasz vívás technikáját. A tanfolyamon havi 5 forint díjért a nap bármely szakában tanulhat és gyakorolhatja magát bárki. A vívósport iránt érdeklődők meleg

— Remélem te a grófra szavazol pajtás. De-rék fiu, megérdemli. De meg kicsoda, micsoda is az a Lukács Béla! Nos megigéred?

— Légy nyugodt barátom, — feleli a megszólított — minden bizonnyal a grófra szavazok, mert éppen én vagyok az a Lukács Béla és nem szavazhatok magamra.

(Palatinus Jóska.)

Rég gyermekkoromban hallottam még az adomákat a „Palatinus Pistáról“, a kit játszóársai, a parasztyerekék, csak ezen a néven szölongattak, felkiabálva rá az udvarról:

„Palatinus Pista gyere le játszani!“

S aztán a kis nádorfi együtt játszott velük katonásdit s evett az ő fekete kenyerekből.

István főherceg igen szelid, jó fiu volt.

Bezzeg nem volt az öcsöce.

A Palatinus Jóska már nem kellett a parasztyerekéknek hivatgatni, felkereste az őket magától is; együtt nyargalászt velük, felkapaszkodva a legszilajabb csikókra, csak úgy szőren, kan'ar, kö-tőfék nélkül; az Isten őrizte, hogy kezét, lábát nem törte egy párszor. Ez már nem érte be az egre-céroztatással, hanem igazi ütözeteket játszott. A szomszéd faluból, Etyekről átjöttek a sváb gyerekek nagycsoporttal, kötelőzködni; azokat ő az aicsuthi fiuk élén kegyetlenül ellazsnakolta.

Egyszer egy sváb fiúnak betörte a fejét, annak az apja feljött nagy panasszal a nádorhoz a Jóska herceg ellen, hogy az ő Hanzijának a fejét betörte.

— Hát tudod mit? monda neki a nádor, majd a legközelebbi alkalommal, mikor a gyerekek megint háborust játszanak, törje be a te Hanzid az én Jóska-mnak a fejét és én nem fogok te hozzád menni miatta panasza.

(Kossuth és Zola.)

Valóban bámulatos, hogy Kossuth Lajos még öreg korában is mennyire győzte a szellemi munkát. Amellett, hogy szakadatlan figyelemmel kísérte a hazai ügyeket a közélet minden terén, hogy mindig lépést igyekezett tartani a tudomány, különösen a természettudomány haladásával, hogy szigoru skrupulózitással végezte terjedelmes levelezését; hogy rendezte és folytatta „Iratát“: mindezek mellett jutott egy kis idő még a szépirodalomra is. Első sorban természetesen, a hazaira, melynek minden jobb termékét ismerte.

De bárhol is merült fel új író nagy költő, egy munkáját legalább elolvasta. Zólatól is olvasott egy regényt; de aztán le is mondott róla örökre. Keményen elítélte az általa követett irányt és modort. A szépirodalom feladata — mondta — nem esbíteni a kedélyt, szórakoztatni az elmét, s nem az, hogy undort keltsen.

Ez a modor pedig nem a realizstikus, nem is moterializstikus, hanem egyszerűen piszkos, undorító.

Nagy becsben tartotta Jókai némely regényét, különösen a korábbiak közül.

(Egy kis statisztika.)

Ha összehasonlítjuk a magas kort elért nőket az ilyen férfikkal, azt látjuk, hogy több nő ér el magas kort, mint férfi. Így például 100 kilencven éves férfira, 178 ilyen kora nő esik; valamint 155 száz éves nőt számítottak 100 éves férfi után.

Ha pedig keressük, hogy melyik osztályból — a szegény vagy a gazdagabból — kerülnek-e nagyobbára ezen öreg emberek ki, azt találjuk, hogy hozzájuk a „felsőbb tizezer“ a legkisebb kontigenst szolgáltatja (a luxuriosusabb életmód miatt): míg a középosztály mutat fel legtöbb öreg embert, ezekből származott azon 185 évet elért aggastyán is, ki 130 évig élt volna *boldog* házasságban. Nem látszik igazoltnak azon állítás, hogy a művészek átlag rövid életűek, így Michel Angelo is 90, Tizian csaknem 100 évig élt. A papok (theologusok) jól megöregednek, de ezt ne vegye biztatásul a szintén pártalan élő agg legény, mert azt is mutatja a statisztika, hogy a nős ember tovább él átlag, mint a nőtlén. A tudományos szakkal fog-

lalkozók közül legrosszabb viszonyt mutatnak fel — oh, iróniája a sorsnak! — az orvosok, mert míg 100 theologus közül 21 éri el a hetvenedik évet, eddig 100 orvos közül csak 12 örvendez ennek a tisztes kornak. Ennyi önzetlenség még egy orvostól is sok!

HIREK.

Feszty Árpád hazaérkezett.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 22

Feszty Árpád kiváló festőművészünk, aki másfél esztendeig volt távol hazuról és ezt az időt tudomás szerint *Krisztus sirbatétele* című nagyszabásu új művének a megalkotásáival töltötte, ma reggel Flórencből családostul hazaérkezett Budapestre.

Tisztelői, barátai, művésztársai szives, meleg fogadtatásban részesítették a művészt, aki éppen csak azt az időt várta be, hogy képével elkészülve, azt az ottani bírálóknak, műértőknek és érdeklődőknek bemutassa. aztán a nagy ünneplésből sietett haza.

Nagy és előkelő társaság volt együtt a keleti pályaudvaron. A hölgyek diszes sora mellett ott voltak: Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter és családja, Tuba János, Herczeg Ferenc, Kaffka László, Bársony István, Basch Gyula, Fadrusz János és neje, Jendrassik Jenő, Mihalik Dániel, Márk Lajos, Fenyő Sándor, Márkus Miksa, Ferency Ferenc, Hegedüs Loránt, ifj. Hegedüs Sándor, Kiss József, Tábori Róbert, Pósa Lajos, az egész Feszty-család: Feszty Béla országgyűlési képviselő, Feszty Lajos, Feszty Sándor és még sokan.

Félkilencor jött a vonat. Az utasok tudták, hogy ki van a vonaton és a kocsik ablakhoz gyülekezve nézték azt a szives köszöntést, amivel Feszty Árpádot meglepték. Tömeges virággal halmozták el őt is, nejét is és mindketten elérékenyülve szorongatták a jó barátok, a kedves ismerősök kezét, akik a viszontlátást ilyen ünnepiessé tették.

A nagyhalmági nábobot árverezik.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22

A hivatalos lap mai száma hosszú árverési-hirdetményt közöl a már elhunyt nagyhalmági nábob: Schweiger József vagyonának elárvereztetéséről.

Az aradmegyei milliomos a múlt év július havában halt meg 83 éves korában. Vagyonja több, mint három millió koronát ért, de gazdálkodását, spekulációit öreg napjaira sem szüntette meg. Néhány évvel ezelőtt azonban csucs-halmági erdején veszíteni kezdett s ettől fogva alábbhanyatlott szerencse csillaga. Pereskedni kezdett s ez vagyoni körülményeiben alaposan megrendítette. E veszteségek még nagyobb bajba kergették. Schweiger sehogy sem akarta veszendőbe hagyni birtokait, inkább drága kölcsönöket vett föl s ezek fedezhetése céljából börzespekulációkba kezdett.

Ezidőben már nagyot apadt a három millió. Eluszott három háza Bécsben, ugyanott egy virágzó lámpagyára, azonkívül megnyirbálódta földjei, erdei is. A börzespekulációk meg olyan rosszul ütöttek be, hogy elkerülhetlenné tették Schweiger vagyoni bukását. A hatalmas kölcsönöknek még csak kamatait sem tudta fizetni s hitelezői minden oldalról üldözni kezdték az egykor dús gazdag nábobot.

Most már — igaz, hogy halála után — dobra kerül a birtok, melyből ma csak 26424 korona becsértékü van még meg. Ezzel szemben árvereztető követelése 681.921 korona 34 fillér

és ennek járuléka, ami szintén nem megveendő összeg.

Az árverési hirdetmény, melyben az ingatlanok telekkönyvi számainak elősorolása a hivatalos lapban ma két haságot foglal el. érdekesebb részeiben így szól:

ARVERÉS.

305. 348/901. A n.-halmági kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az aradi első takarékpénztár végrehajtatónak Schweiger József nagy-halmági birtokos végrehajtatást szenvedő elleni 400.000 korona töke-követelés és járul. iránti, Landauer J bécsi cégnek Schweiger József elleni 9.547 kor. 20 fillér tőke és járul. iránti, Páris Gizella ferj. dr. Román Istvánnak Schweiger József elleni 169 korona 70 fillér, 60 korona 28 fillér és 44 korona 90 fillér költség követelése iránti, Landauer J. bécsi cégnek Schweiger József elleni 65.256 korona tőke és jár. iránti, Ober-sonn Miksának Schweiger József elleni 2100 korona tőke és járul. iránti, Tscherne Ferencnek Schweiger József elleni 33.600 kor. tőke és járul. iránti, első általános biztosító társaságnak Schweiger József elleni 981 kor. tőke és jár. iránti, Adám Józsefnek Schweiger József elleni 310 kor. tőke és jár. iránti, Kunberger Juliusnak Schweiger József elleni 30.000 korona tőke és járuléka iránti, Karpfen Miksa dr.-nak Schweiger József elleni 3000 korona tőke és jár. iránti, Bernauer Lajosnak Schweiger József elleni 173 korona 80 fillér tőke és jár. iránti, Weinberger Miksa végrehajtatónak Schweiger József elleni 70.080 korona tőke és jár. iránti, végül Deutsch József J. végrehajtatónak Schweiger József végrehajtatást szenvedő elleni 20.000 korona tőke és jár. iránti végrehajtatási ügyében az árverést elrendelte.

Az árverés alá kerülő ingatlanok között van több lakóház, kertek, beiségek, gazdasági, korcsma és gyári épületek, malmok, malomhelyek, erdőségek, szántó, legeő, kaszáló-földek, gyógyfürdő és ehhez tartozó épületek.

Az árverést július hó 11-ik napján, d. e. 10 órakor tartják meg a nagyhalmági járásbíró-ság telekkönyvi osztályánál.

— Mikor lesznek a választások? A magyar delegátusok tegnapi fogadásakor, a cercle alkal-mával a király a jövő választásokról beszélt egy képviselővel, a ki megjegyezte, hogy a választások már nagyon közel vannak,

— No, nem olyan nagyon közel! — jegyezte meg erre a király.

Tényiegre hire jár, hogy a választások nem szeptemberben lesznek, mint a hogy eddig hitték, hanem csak októberben, annak is a második felében. Ősszel a miniszterelnök a mostani kezes parlamenttel még néhány köz-igazgatási törvényjavaslatot akar letárgyaltatni.

— Családi öröm az olasz királyi házában. Rómából írják, hogy Milena montenegroi fejedelemnő, az olasz királyné anyja oda érkezett. Az orvosok véleménye szerint Helena királyné lebetegedése tíz nap múlva várható. Olaszország számos vidéki városában a polgárok bizottságokat alakítottak, melyek az öröm napon népünnepeket fognak rendezni.

— Az eltűnt főherceg levelei. Évekkel ezelőtt történt, hogy János főherceg, kit közön-ségesen Orth Jánosnak hívtak, eltűnt s azóta elő se került. Egész kis legendakör keletkezett eltűnése után, mely oda irányult, hogy a főherceg valami távoli szigeten él szive választottjával, kivel törvényesen a rideg udvari szabályok következtében nem kelhetett egybe. — Kunast W. könyvkereskedő kiadásában Bécsben most egy érdekes könyv jelent meg, a mely az eltűnt főherceg életét tárgyalja. A könyv írója Heinrich P. hírlapíró, ki a főhercegnek benső bizalmas barátja volt. A könyvnek legérdekesebb részletei azok a levelek, a melyeket Orth János Heinrichhoz intézett s a melyekben a mayerlingi katasztrófát írja le

előzményével együtt; s azon tényt, hogy a trónörökös már rég foglalkozott az öngyilkosság eszméjével. A könyvben van azonkívül az eltűnt főherceg utolsó levele is, amelyet 1890. március 26-án írt barátjának: Heinrichnak.

— **Rakovszky István szorongatása.** Mindenki emlékezik még arra az imént lefolyt képviselőházi jelenetre, mikor a „Gyurka“ névvel fölbosszantott *Kubinyi György* országgyűlési képviselő *Rakovszky* Istvánnak azzal replikázott, hogy ő nem tett úgy, mint *Rakovszky*, aki egyszer azt mondotta, hogy *nekünk nincs királya, hanem csak császára.* Amihez *Olay Lajos* még azt a vádat is tette, hogy *Rakovszky* gyermekeit német anyanyelven Ausztriában taníttatja és nem engedi meg nekik, hogy azon a „barbár magyar nyelven“ beszéljenek. *Rakovszky* a Házban ezekre a vádakra semmit sem válaszolt, pedig az első nyílt szónoklatban intézték hozzá. — Most kivált a szélső baloldalon emiatt nagy animozitás van *Rakovszky* István ellen. Elhatározták, hogy amennyiben *Rakovszky* nem felel a hírlapi fölszólításokra, a képviselőház nyílt ülésén fogják nyilatkozatra szorítani. *Rakovszky* mindaddig nem válaszolt. Néppárti körökből az elsőre nézve azt állítják, hogy *Rakovszky* István csakugybán mondta azokat a szavakat, csak hogy akkor még közös hadseregbeli katonatiszt volt. Miután azonban ez a védekezés reá nézve kényes természetű lett volna, inkább hallgatott. Ez a dolog azonban még egyáltalán nincs befejezve és most *Rakovszky* is kell tőrnie magán ugyanazt, amit ő másokra oly könnyen alkalmazott.

— **Főúri esküvő.** *Pozsonyból* jelentik: Ma délben a legszűkebb családi körben folyt le *Kállay* közös pénzügyminiszter fiának, *Kállay Frigyes* huszárhadnagyának *Vay Dénes* főispán leányával való polgári esketése az itteni anyakönyvi hivatalban. Az egyházi esketés, melyet *Hetyey* pécsi püspök végez, holnap lesz a koronázási templomban. Az esküvőre számos főúri vendég érkezik ide. *Hetyey* püspök már ideérkezett.

— **Körorvos-választás.** *Maros-Szlatináról* írja tudósítónk, hogy ott ma ment végbe a körorvos-választás. Egyhangulag *Grossmann Emil* dr., *Gromann Jakab* dr. aradi orvos fiát választották meg a megüresedett körorvosi állásra.

— **Gyilkos mostohaleány.** *Bécs* községben megrendítő eszt tartja izgalomban a lakosságot. *Silgi József* parasztgazda beleszerelt mostohaleányába. Folyton üldözte szerelmével a leányt, aki viszont egy fiatal legényba volt szerelmes. Az öreg mostohaapa tegnap féltékenységekben megtámadta a leányt, mire az egy fejszét kapva, agyonszújtotta vele *Silgi Józsefet.* A leányt a csendőrség elfogta.

— **Zavar a telefonvonalon.** Az Arad-Budapesti telefonvonalon ma egy *Rákos* meletti telefonoszlop kődölése miatt egész napon át szünetelt a közlekedés és csak *Temesváron* keresztül lehetett érintkezni a fővárossal. A telefonvonalon a késő éjjeli órákban tették ismét lehetővé a közlekedést a fővárossal.

— **A francia nevelőnők.** A kedves, pikáns arcu, többnyire szőke francia nevelőnők, bonnok adtak okot első sorban a belügyminiszter egy szigorú leiratára, mely ma érkezett Aradvármegye és Arad város törvényhatóságához. E nőcskék gyakran jutottak olyan helyzetbe, hogy a hazájukba való visszautazás szükségessé vált, de az utra pénzük mi sem volt. Ilyenkor a hatóságok nyújtottak segítséget a hazautazóknak, abban a hitben, hogy az adott segély, ha a segélyezettnek hozzátartozói nincsenek, megtérül majd illetőségű helyeik pénztárából. Ellenben sohse, vagy nagyon ritkán térült meg. A belügyminiszter értesít mihez tartás végett erről a magyar hatóságokat, a hazautaztatottak közül

pedig kevésnek van olyan vagyonos családja, mely a költségeket megtérítse. Ezután hát ritkán fognak a francia alkalmazottak, főként a kedves francia hölgyecskék hivatalos pénzen hazájukba jutni.

— **Megégett házaspár.** *Bécsben* tegnap saját vigyázatlanágának lett áldozata egy fiatal házaspár. *Schafranek* Ferenc cipész neje egy ruhadarabot tisztított benzinnel. A benzines üveget a kályha mellé helyezte, hol az felrobant. A szétfolyó benzin lánggra kapott s a házastársak oly súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy életbenmaradásukhoz nincs remény.

— **Térzene a parkban.** A Baross-parki kisoktatásban holnap, csütörtökön délután a cs. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara térézenét ad.

— **Fölmentett pénzhamisító nő.** *Párisban* az esküdtek egy pár hó óta igen enyhén bírtak a bűnösökkel. Tegnap is felmentettek egy pénzhamisító nőt, ki nagyon szép volt s igen keservesen sirt a bíróság előtt. *Rigand* Amáliának hívják a nőt s férjével, ki festő, pár hó előtt jött Párisba. Pénzüket kifogyott, keresethez nem juthattak, ekkor a nőt öt frankosokat kezdett hamisítani, még pedig oly ügyesen, hogy a valóditól alig bírták megkülönböztetni. E miatt a nőt esküdtszék elé állították, itt azonban oly érzékenyen panaszkodta el keservét, hogy az esküdtek a szép asszonyt fölmentették.

— **A Hirschmann-hagyaték elárverezése.** A néhai *Hirschmann* Józsefné, szül. *Berger* Rózália után maradt hagyatéki ingatlanokra az örökösök ma önkéntes-árverést tartottak az aradi kir. törvényszéknél. Árverés alá került a hagyatékhoz tartozó *Deák Ferenc-utca* 36. számú ház, melynek *109.980 korona* kikiáltási árára vevő nem akadt. A libás-dűlőben lévő hét hold kiterjedésű szőlőt *14.000 koronáért*, ezenkívül ugyancsak egy gáji kisebb szőlős kertet *Hámory* László dr. vett meg *835 koronáért.*

— **Magyar név.** *Makk Géza* nagy-kamarási illetőségű *berzovai* lakos vezetéknevének „Magara“, *Holcer* Antal silingyiai illetőségű ugyanottani lakos, saját, valamint kiskorú gyermekei *Imre*, *Dezső* és *István* vezetéknevének „Halász“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengette.

— **Az ügyvédgyilkos rémtette.** A módosi ügyvédgyilkos, *Radoszav* Vazul, a ki oly embertelenül oltotta ki dr. *Weinrich* Ödön ügyvéd életét. — mint tudósítónk jelenti — még a börtön falai közt sem tudja állati természetét megfékezni. A n.-becskereki kir. törvényszék tudvalevőleg tizenöt évi fegyházra ítélte a „falurémé“-t. Az ítélet már jogerős és hogy még most sem szállott magába a gyilkos, bizonyítja a legújabb eset a börtön falai közt. A börtönőr ugyanis rendes napi sétára szólította *Radoszav*-ot, a ki azonban erre nem mutatkozott hajlandónak. A szóváltásnak az lett a vége, hogy *Radoszav* torokon ragadta az őrt és ha idejekorán nem érkezik segély, tragikus vége lett volna a köteleességét teljesítő őrnök. — Ez már a második esete a prepotens fogoly-nak, a ki ezért tizenégy napi szigorított cellát kapott, ha ugyan alterálja ez a fiatal gyilkost.

— **Halálos flaubert-lövés.** N.-Becskerekről írják, hogy ott tegnap egy flaubert-golyó tragikus sorsra juttatott egy *Nasztics* Dusan nevű legényt. *Nasztics* a Béga csonakázott barátival, mire a partról leányok incsekedni kezdtek. A leánysereg között volt a szép *Radicsov* Szmilja is, a ki göröngyökkel kezdte dobálni a csónakban ülőket. Mikor aztán a göröngyök nagyon sűrű egymásutánban érték a benülőket, *Nasztics* Dusan harsány hangon reá kiáltott a leányokra, hogy hagyjanak föl a dobálással, mert különben löni fog, sőt nagyobb nyomaték okáért felmutatta a velük levő flaubert-puskát. A szép *Szmilja* azonban tovább ingerkedett, sőt a közelebb került csónakosokra nagyobb darabokban zudította a rögöket. Erre *Nasztics* történetet tett a puskába, meghuzta a ravaszt, a mit a puska elsülése követett. Egy éles sikoltás rebbentette szét a leányokat, a kik közül a szép *Szmilja* vérző fejjel bukott a földre. A borsó nagyságú golyó éppen a homloka köze-

pén találta és átszakítva a koponya csontot, behatolt az agyba. A 14 éves leány aligha bele nem hal a lövésbe. A szerencsétlenül járt leányt beszállították a kórházba, a hova élethalál közt lebegve, eszméletlen állapotban értek vele. A lövöldöző legényt nyomban kihallgatás alá vették, a ki beismerete könnyelmű tettét.

— **Száztizenkilenc válópör.** New-Yorkban az elmúlt hét egyik napján a „Supren Court“-ban nem kevesebb, mint 119 válópör ügyében kellett a bíróságnak ítéletet hozni. A tárgyalást reggel kezdték meg s éjfélig 39 ügyet bonyolítottak le.

— **Halálozás.** *Edelmüller* Gusztáv életének 66-ik évében Aradon elhunyt.

— **Füredszolgából herceg.** Berlinben herceg *Siano* Antonio, sabina órgrófa a napokban nagy hangu hirdetést tett közzé az ottani lapokban, a melyben magantitkár keres magas fizetés mellett. Egy ily jó állásra természetesen özünlöttek az ajánlkozók a herceg szállodai lakására. Egy jó kinézésű középkorú ur végre megnyerte a herceg tetszését. Akceptálásán azonban azon feltételhez kötötte, hogy a magantitkárnak 10.000 marka biztosítékot kell letenni. Feltűnt ez az ajánlkozónak, hogy minek egy hercegnek magantitkárjától biztosíték. Azon ürügy alatt, hogy elmegy a takarékháza pénzért, távozott s egyenest a rendőrséghez ment, hol bejelentette az esetet. A rendőrség meg is jelent a „herceg“ lakásán, ekkor azután kitűnt, hogy a herceg igazi nevén *Fleiger* Antal, foglalkozásra nézve füredszolga, ki ily módon akart egy kis pénzmagra szert tenni. A hazkutatás eredményeként egész vagyona 1 marka 5 fillér volt. A „herceg“ urat a rendőrség letartóztatta s miután alapos a gyanu, hogy több házassági szédelgést is követett el, egyelőre fogva tartják és multja után érdeklődtek.

— **Leányszöktetés gyilkossággal.** A titeli csendőrséget véres leányszöktetés esete foglalkoztatja, melynek részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk: *Jocics* Mladen mosovini lakos *Angela* leánya ismeretséget kötött *Csirics* Milán odaváló legénnyel. Tudtak erről a leány szülei is, sőt azt is megengedték hogy a legény a házhoz járjon. Mindennek dacára a leányt szülei egy más legényhez akarták férjhez adni. A leány *Csirics* rábeszélésére elhatározta, hogy szeretőjével megszököik hazulról. *Csirics* megkérte egyik legény pajtását *Dinácski* Tosót, hogy segítsen a leány elszöktetésében. *Dinácski* ennél fogva csütörtökön este kocsival várta a község szélén *Csirics* a leánnyal, a kiket a tanyára vitt. Két napig tartózkodott a szereimes pár *Dinácski* szállásán, a mikor *Csirics* jó barátjának a gondjaira bízta a leányt s ő hazament, hogy otthon dolgai után lácson. Három napig tartózkodott otthon *Csirics* s szombat este ismét visszatért a szállásra. A szülők ez alatt megtudták, hogy leányuk a *Dinácski* szállásán van és vasárnap utána mentek. A szálláson zárva találtak mindent. Mikor az istállóajtót fölfeszítették, ott találták *Csirics* felakasztva a gerendára, fején azonban egy nagy repedés volt látható. A nyomban értesített csendőrség megállapította, hogy *Csirics* bünténynek esett áldozatul, s a gyilkosság elkövetésével *Dinácski* és a leányt gyanúsítják, mivel ezek a szállásról eltűntek, s amint az eddigi nyomozás adatai igazolják, valószínűleg Szerbiába menekültek. A leány szülei és a csendőrség most mindent elkövetnek, — hogy a szökevények tartózkodási helyét kipuhaltolják.

— **Bó istenaldás.** Belgrádból írják: *Archangelos* görög popa felesége hat gyermekeknek adott egyszerre életet és pedig három fiu és három leánynak. Tizennyolc hó előtt az asszony hármas ikreket szült.

— **Razzia.** Tegnap éjjel, *Rimanócy* Zsigmond rendőrtiszt vezetése alatt egy 16 emberből álló rendőr-őrszolgát tartott razziaát a városban. Egy embert fogtak el csupán. *Pischak* Pál m. bodzási illetőségű munkanélküli csavargót, akit a nap folyamán illetőségi helyére toloncoltak.

— **Különös sztrájk.** Nápolyban a temetkezési vállalatok alkalmazottjai kimondották a

— Soha, érti: soha! — tört ki Dawison ingerült hangon. — Kérése sértés reám és, leányomra!

— Gondolja meg, hogy adósságát ebben az esetben úgy veszem, mintha kiegyenlített volna.

— Takarodjék hazántól! nyomorult!

Stocker jól ismerte Dawison heves természetét és tudta, hogy veszedelmes volna tovább is beszélni az úgyról. Azért az ajtó felé indult:

A küszöbön azonban még egyszer visszafordult:

— Ma este hat órákor eljövök a végleges válaszáért. Ha akkor is elutasít, koldussá teszem és kiteszem a szűret ebből a házból! — szolt gunyosan és kacagva távozott.

Margit, a bankár szemefénye, aki a szomszéd szobában volt, hallotta a hangos szót.

Most belépett atyja szobájába s enyelegve odasimult a haragtól kimerült, megtört emberhez. Karjait nyaka köré fonta, fejét a bankár mellére hajtotta és zokogva így szolt:

— Nem akartad gyermekedet föláldozni! Szegény, jó atyám! De mi lesz akkor belőlünk!

— Nyugodjál meg, gyermekem. Találunk mi menekvést.

— De hogyan?

— Szerencsémre Stocker és Hecks nem tudtak coloradói birtokomról. Ez a birtok ment minden teherrel, mert nem akartam megmontani az árát, hogy kölcsönt vettem volna rá.

— Most akarsz reá fölmenni? — kérdezte a leány fölcillámló szemekkel.

— Igen, de nem jut belőle egyetlen cent sem ezeknek a gazembereknek a kezei közé, arról kezeskedem!

Abban a percben a cseléd egy névjegyet adott át a bankárnak s röviddel utána Wilkie lépett be a szobába, aki egy félóra múlva már meg is vette Dawison coloradói birtokát százezer dollárért. Az összegről szóló bank-utalványt átnyújtotta a bankárnak, aki hálásan megköszönte.

— Ön nagy bajból mentett meg, uram és én örökké hálás leszek ezért önnek!

— Üzlet volt csak, melynél, higye meg, nem veszitek, — felelt Wilkie. De egy más célt is elértem vele.

A bankár kíváncsian kérdezte:

— És az?

— Visszavertem Stocker és Hecks támogatását és ennek igen örülök. Csak sikerülne

megsemmisítenem ezt a két gazembert! Szívesen odaadnám érte vagyonom felét.

Aztán forró kézzorítással elváltak.

Stocker Tibaid pontos volt.

Hat órákor ismét adósa házában volt. Nem gondolta, hogy a fát egy csapásra kivágja. Nem hitte, hogy Dawison rögtön odaadja neki a leányát. De arról meg volt győződve, hogy időközben meggondolta a dolgot és megszelídült arra a tudatra, hogy biztosan csődöt kell mondanania, ha nem lesz engedékenyebb. Az idő és a pénz majd meghozza a továbbiakat is.

Igy gondolkodott a nemtelen ember.

De mintha égből hullott volna alá, úgy meghökkent, mikor belépett és az ajtó kinyitóját szolgáló kijelentette:

— Dawison ur nem fogadja önt el, sőt azt üzeni, hogy rögtön takarodjék ki a házból!

Szinte magánkívül, dühösen futott vissza irodájába, hogy tüstént megkérje a csődöt Dawison vagyónára. De milyen nagy volt bámulata, mikor Hecks azzal fogadta:

— Dawison időközben kifizette tartozását! Stocker ordítva kérdezte:

— Honnan vehette a pénzt? Bizonyosan kölcsön vette! Akkor vissza is kell fizetnie a kölcsönt! Nem, nem mondom le a leányról. Csak hadd kerüljön végleg el az utamból Holmes, akkor tudom, engedékenyebb lesz mindakettő!

A bámuló Hecksnek, aki mitsem tudott Stocker tervéről, most végre elmondta a dühöngő cégtárs, hogy milyen okok vezetik őt abban, hogy l'almer megölésének gyanúját Holmesre, a leány vőlegényére hárítsa.

(Folytatása következik.)

Aradi nyári szinkör.

Csütörtökön, 1901. évi május hó 23-án

Coriolanus.

Tragedia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Petőfi Sándor.

S Z E M É L Y E K:

Cajus Marcius Beregi O.	Volumnia .. Kalocsa R.
Titus Lartius Nemes S.	Virgilia . . . . Menszáros M.
Cominius . . . Palágyi L.	Valéria . . . . Komlósy I.
Menenius . . . Fenyéri Mór.	Volszk ur . . . Sólyom L.
Sicinius . . . Palóci Pál.	1. polgár . . . Polgár S.
Junius Brutus László Gy.	2. polgár . . . Mezei Péter.
Ilu Marcius . Garai Ilona	3. polgár . . . Szadai F.
Tullus, vezér Arkossy V.	4. polgár . . . Szőke S.
Alvezér . . . . Boda Ferenc.	5. polgár . . . Cakó Vilmos.

Közdete 8 órákor.

IDEGENEK ARADON.

— Május 22 —

Fehér Kereszt szálloda. Gensbauer Viktor igazgató Bécs. — Prokop Gyula intéző Kevermes. — Özv. Scher Samuné magánzó F. Varsand. — Schlésinger Mór utazó Budapest. — Benedek Henrik utazó Budapest. — Mandl Herman utazó Bécs. — Rosenfeld Imre utazó Budapest. — Fuchs Mór utazó Budapest. — Fischer Mór utazó Bécs. — Justus Gyula utazó Budapest.

NYILTTÉR.*

A budapesti első

női zenekar

ma csütörtökön, május 23-án

KÁNYAGÉZA

(Zrinyi-utca 1. sz.)

étterem- és sör-csarnokának

KERTHELYISÉGÉBEN

BUOSU

HANGVERSENYT

rendez.

Számos látogatásért esd

a női zenekar.

Belépti-díj szabad.

Teljesen jókarban lévő, olcsó

bicikli

kerestetik.

Ajánlkozók értesítsék a kiadó-hivatalt.

Arad legrégebbi kerékpár és varrógép javító-műhelye.

Telefon 96.

Telefon 96.

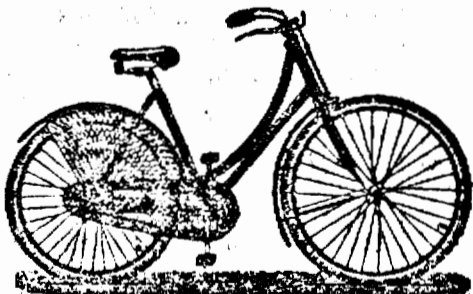
Hammer Vilmos

villany-műszerész

kerékpár és varrógép-raktára

Szabadság-tér 7.

Utli kerékpár
egy évi jótállás mellett
105 forint.

Singer varrógép
öt évi jótállás mellett
32 forint.

Állandó nagy raktár angol-, német- és franciaországi kerékpár és varrógépekből.

Egyedüli képviselő a hírneves

„H. W. Schladitz“ drezdai és „Peugot“ franciaországi

kerékpároknak.

Kedvező fizetési feltételek.

Legelőbb bevásárlási forrás! Pontos kiszolgálás!

Üzletfelosztás és végeladás!

A férfi-divat, cipő- és kalapüzletem felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

végeladást

rendezek és a raktáron lévő cikkek, férfi-, női- és gyermek-cipők, kalapok, ingek, és nyakkendők, egyenruha cikkek stb. minden elfogadható árban eladatnak.

Az eladás naponta reggel 7 órától este 8 óráig történik.

Tisztelettel;

739

Márkus Lajos.

(Aradi Louvre)

Aradon, Andrassy-tér 13.

SZEPLŐ

májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindenemű aroztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen felszívódik minek következtében az arcznak szép ifju bájút kölcsönöz. Ara 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatú

Ibolya-crème szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Ban de Violette de Hajós.) Ezen higiénikus mosóvíz az arc, nyak, kark és kezeknek megkapó szépséget, fehérlilium és róza színűben tündéklő varázsszint kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan poudor az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ara 60 kr. Kapható fehér, róza és crème színben. Készítményeink a párisi és londoni higiénikus kiállításán, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálairatokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és foltalálónál

Hajós Árpád

Gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

6151—1901. hh.

Hirdetmény.

A mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazása érdekében a nagyméltóságú földmívelési m. kir. miniszterium 24655—1901. VII. sz. alatt kibocsájtott magas rendelete szerint a madarak, továbbá a denévér, vakondok (kivéve a virágos veteményes kerteket és csemete ültetvényeket, hol pusztíthatók) cziczikány fajok fajai (kivéve a vizicickányt, mely a halászatra káros) és a sün védelemben részesítendők.

A ki a madarakat és a felsorolt emlős állatokat pusztítja, a

madarak fészkeit és tojásait, fiait elszedi, vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A felsorolt állatokat és madarakat élve elfogni vagy megölni, a madarak fészket, vagy tojásait elszedni csakis tudományos célra és hatósági engedéllyel szabad, ép úgy a hatósági engedély szükségese a madarak fészkeinek, tojásainak, nemkülönb a felsorolt állatoknak élő, vagy holt állapotban való szállítására is.

Arad, 1901. május hó 15-én.

Sarlot Domokos.
főkapitány.

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitűnő gyógytápszernek bizonyult.

292 Kapható a „Hungária” kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszer.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palackban sterilizálva, egyszerű táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszertár.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

A szőlő

OIDIUM betegsége

ellen a legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten: 50 kgos zsákokban, á kg. 50 fillér; 10 és 5 kgos zsákokban á kg. 54 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szélle nem fújja; ajánlatosabb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy a kénmáj.

== A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja.

Sok termelő megtakarított vele egy permetezést a peronoszpóra ellen és megvédte vele szőlejét az őszi rothadástól.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

BUDAPEST, (V., Alkotmány-utca 31. sz.)

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbizottak is.

Megbizottak: Gazd. Egyesület Szövetkezete
Arad, Fejér Gyula Arad és Poseritz Gusztáv Pankota. 785

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Városi és megyei telefon 248.

Szakszerű baromfi-hizlalda Aradon, Demeter-utca 109/a sz.

Van szerencsém Arad város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy szakszerűen berendezett, tejkeverékkel hizlalt

baromfi-hizlaldát

baromfi tenyészdével összekötve létesítettem.

A baromfiakat élve, vagy ölvé, tisztítva, suly szerint a napnak bármely órájában a fogyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz szállítom.

Tekintettel azon körülményre, hogy nagyrészt saját tenyészdémben termelt baromfiakat hozom forgalomba, úgy az állatok egészségéért szavatosságot válllok. Ezt annál inkább tehetem, mert telepem az erre hivatott törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.

Célom, hogy mérsékelt áram és pontos kiszolgálás által a fogyasztó közönséget minden tekintetben kielégítek.

Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utca 28. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Naponta friss fajtojás.

Megyei telefon 248. szám.

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.
Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju- szövetekből.

NEUMANN

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készíttetnek. 184

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Veszek Zálogcédulákat!!

Ékszerárnyak
Arany-, Ezüstneműek, Gyémánt és
Brilliantok a legutányosabb árban
kaphatók: 275

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész
ARAD, Templom-utca, Minorita-palota.

Ugyanott
tört arany, ezüst, drágakövek, bármilyen
ékszerárnyak, a legmagasabb árban meg-
vétetnek vagy új tárgyakra áteszereltetnek.

Veszek Zálogcédulákat!!

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villamos csengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű
kerékpárok és varrógépek
kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 665

GLÜCK JÓZSEF
szoba-kárpitozás

és menyezetek gipszutánzatu dombormű diszitéseinek vállalata
Aradon. Telefon 278.

A mai kor igényeinek megfelelően, az eddig gyakorolt
szobafestés és mázolás munkán kívül elvállalok

szoba-kárpitozást, és a menyezetek

gipsz-utánzatu (Papier-Masche és Xylogenit-Stuck)

diszitéseket is, mely célra e szakmában tökéletesen képzett
munkásokat tartok, tehát munkáimért teljes felelősséget vál-
lalhatok.

A midőn a n. é. közönség eddig irántam tanusított nagy-
becsű bizalmát és támogatását megköszönöm, kérem azt részemre
továbbra is fentartani és becses megrendelésével kitüntetni.

Kiváló tisztelettel

GLÜCK JÓZSEF,

szobafestő és mázoló

Arad, József-főhercegút 7. 671

Eladó locomobil.

Egy nagyon jó karban levő

10 ló erejű,

malomhoz és cséplésre is hasz-
nálható

locomobil

olcsó áron eladó.

Bővebbet: Jakabffy István
és Társa uraknál Arad, Mino-
rita-épület. 227

ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETE

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Egyedül a maga nemében, csakis saját készítményü

női- és férfi-czipők, gyermek és leányka-topánkák,

komót és más czipőneműeket tart raktáron, vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb. — Különféle lakkok és cremek raktáron. — Házhoz tetszés szerinti időben választék küldetik.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 738

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza.

Dus választék

női-ruhák (Homspans) divatos szabás

30 koronától feljebb.

Selyem-blousok és Joupponok

legujabb kivitelben. 181

Jutányos árak! Alapított 1875. Telefon 238

STERNA

Aradi nyomda részvénytársaság. Könyvnyomdája.